

“No és més democràtica una llei que s’acosti al concepte d’una persona un vot”

aprovar una llei electoral pròpia per a Catalunya. Per tant, ho veig positiu, malgrat l’escepticisme d’alguns que fa poc que no hi creien en absolut, però que ara, afortunadament, sembla que ho proposen.

—Aquests dies s’ha parlat molt del model electoral alemany.

—Crec que és una discussió que ha sortit una mica com un conill d’un barret. No té gaire sentit, perquè els uns interpreten unes coses i els altres,

unes altres. Aquí cal debatre el model català, que és el que van definir els experts al document de la llei electoral de Catalunya. Aquesta comissió d’experts, que va constituir temps en- rere el conseller Puigercós, ja va fer

Generalitat de Catalunya, defensa l’aprovació d’una nova llei electoral abans d’acabar la legislatura actual.

JORDI PUJOL

“Seria una pena que no s’aprovés la nova llei durant aquesta legislatura, perquè en trenta anys mai no s’havia posat sobre la taula una possibilitat com aquesta”

una feina en clau de consens polític, perquè era integrada per experts del món acadèmic, però al seu torn també representaven formacions polítiques, atès que foren triats a partir de propostes de les formacions. Per tant, en el contingut d’aquest estudi, jo crec que hi trobaríem ja un 80% de consens polític. De manera que ja s’ha avançat molt i el debat de la comissió del Parlament hauria de ser sobre aquest 20%, sobre el qual no hi ha acord. Per tant, no es tracta de parlar del model alemany, sinó de discutir sobre un model català adequat a la realitat territorial i demogràfica de Catalunya.

—Si hi ha un model consensuat pels experts dels diversos partits, a què atribuïu que es torni a parlar de definir un model?

—Bé, sí, és cert, que hi ha aquest do-

document dels experts, que és un consens de base prou extens, a partir del qual es pot treballar. I ara, aquests dies, sí, han sortit diverses propostes, no gens definides, tot sigui dit, amb molt poca concreció. Entre aquestes propostes hi ha la del model alemany, tot i que cadascú l’entén d’una manera diferent, o la qüestió de les llistes obertes, que pot ser una opció, però no és l’única.

Però, de fet, la cosa més important és poder aproximar el diputat a l’elector, i establir mecanismes de relació entre ell i els ciutadans. Hi ha moltes fórmules per a obtenir aquesta proximitat. Aquest és un dels principals elements. Però penso que hi pot haver un consens basant-nos en la proposta presentada pels experts, i els grups parlamentaris hauran de fer les seves propostes al si de la ponència.

—Parleu d’un 80% de document consensuat. Què inclou el 20% de desacord?

—Hi insisteixo: és normal que els partits aportin les seves propostes a la comissió del Parlament, però penso que el document i l’esborrany de l’articulat és una gran eina que permet d’avançar molt, perquè té una bona part consensuada. I el 10% o 20% que queda serà el debat per veure si es prioritza el territori o la població. És aquí on caldrà buscar el consens. Ara, serà difícil que s’arribi a un acord si els grups parlamentaris es presenten a la ponència amb posicions molt tancades.

—Si ara es continua parlant del model, això no és refer la feina que ja s’ha fet?

—Bé, és una part. El document dels experts i l’esborrany diuen moltes coses. S’hi parla d’una llei electoral per a Catalunya ambiciosa, moderna, que dona respostes a la realitat d’avui, que impulsa mesures claríssimes de foment de la participació, que parla de vot anticipat, que parla d’urnes mòbils, de vot electrònic, de llistes desbloquejades... En tots aquests aspectes, els diversos grups parlamentaris crec que hi poden tenir un acord molt ampli.

Ara, també és cert que més que mirar de canviar de model, caldrà trobar un acord sobre com es fa confluïr el territori i la població,

—En aquest debat, algunes formacions, com ara el PSC, sempre han defensat tesis de proporcionalitat, és a dir, allò d’una persona un vot, i han destacat que la demarcació de Barcelona, proporcionalment, sempre ha estat infrarepresentada al Parlament. Ho compartiu?

—No. Hem d’aconseguir, com deia, l’acostament dels representants als representants. Tant com es pugui. Però, a veure, alguns dels qui reclamen la proporcionalitat aquí, a Espanya no la practiquen. A Sòria, posem pel cas, no la practiquen. Si el PSC o qualsevol altre partit vol aquesta proporcionalitat d’una persona un vot, ja saben per on han de començar, eh? A Espanya, això realment no va d’aquesta manera. A més a més, cal deixar clar que no és més democràtica una llei que s’acosti més al concepte d’una persona un vot.

Qualsevol llei electoral que aprovi un Parlament sobirà és democràtica. I la que resulti a Catalunya, sigui quina sigui, també ho serà, que ningú no en dubti.

De fet, el sistema alemany, de la qual es parla tant aquest dies, no es basa en el resultat d'una persona un vot, com podria pensar algú, amb la repetició d'eslògans i sense estudiar-lo ni aprofundir-lo. Defensar això és caure en una certa demagògia. Perquè d'entrada, tots els models electorals que hi ha requereixen un percentatge de vots inicials per entrar a formar part del sistema parlamentari. Però, a més a més, tots els sistemes electorals propers són sistemes electorals ponderats. Ho són tots. És a dir, la ponderació territorial és imprescindible. I més en un cas com el català, perquè la realitat territorial del país està molt marcada per una gran macrocefàlia i un cos petit demogràficament parlant. Per tant, cal aquesta ponderació. Tot al contrari que el cas alemany, on els territoris són més equilibrats demogràficament.

Per això el discurs d'una persona un vot, per a mi no té sentit i té un component força demagògic. A més a més, el sistema electoral català, el d'ara, ja ho és, de proporcional a la població. Ho és en un 97%. De fet, no trobaríem cap sistema amb tal proporció. Per exemple, el sistema espanyol ho és en un 85%. I a Europa no trobaríem cap índex de proporcionalitat com el de Catalunya. I, així i tot, tenim el sistema de partits que tenim.

—Per tant, aquests debats són tendenciosos?

—Bé, jo crec que s'ha de poder parlar de tot, és clar, i més en el marc d'una ponència. Però al final, cal aplicar el sentit comú. Primer hi ha d'haver la voluntat política de dur endavant una llei electoral pròpia per a Catalunya. Som l'única comunitat de l'estat que no en té. Podrem presumir de moltes coses, però d'aquesta no. I, després, cal ser conscient que només pot sortir fruit del consens. Això vol dir que necessita, pel cap baix, les dues terceres parts del Parlament. Per tant, les posicions inamovibles ens duren a la frustració i al fracàs. I tercera qüestió, tenim l'oportunitat de fer una llei moderna, que incentivi la participació.

—Parleu de la voluntat política. Creieu que els partits hi donen veritablement suport a la nova llei, o li veuen com una oportunitat per a refer una mica la seva imatge davant la ciutadania, després dels darrers episodis de corrupció?

—No ho sé. Jo vull creure que tot es fa a fi de bé. Ara, sí que sé que a la formació política a la qual pertanyo hem defensat sempre de disposar d'una llei electoral pròpia. Ja des del govern, la creació d'aquesta comissió d'experts la va impulsar el conseller Puigercós. I després, jo he continuat en aquesta mateixa línia, fins i tot anant més enllà, en passar el document als diversos grups parlamentaris per facilitar el debat a la comissió.

Ara, convençuts tots? Home, alguns no ho veien amb la mateixa passió o esperit, però ara sentim declaracions positives de tothom, o favorables a la tasca de la ponència. Doncs benvinguts siguin.

—Un cop constituïda la ponència per a fer la llei electoral catalana, hi ha temps per aprovar una llei tan complexa com aquesta durant la legislatura actual?

—Jo crec que és factible. És una qüestió, hi insisteixo, de voluntat política. Perquè el contingut és molt avançat. Damunt la taula tenim pràcticament un esborrany de llei en brut. Per tant, els diversos grups parlamentaris, si aporten a la ponència aquells aspectes en què encara no hi ha acord, tindrien temps. Però insisteixo que és una qüestió de voluntat política i de no voler presentar posicions inamovibles. Per tant, s'ha d'estar disposat a cedir, també.

—Som, dèiem, a un any de les eleccions. Amb tots els càlculs de resultats que es fan, realment creieu factible que els partits duguin aquesta bona voluntat a la ponència?

—Jo vull creure que sí. És en aquests casos que els polítics poden demostrar

la seva responsabilitat. Per tant, ho repeteixo, si hi ha voluntat política és totalment possible d'aprovar la llei, perquè la tenim molt avançada, no partim de zero. Partim d'un esborrany fet en brut.

Si volem fer-ho servir de cortina de fum per a la precampanya, ja serà una altra cosa, i és evident que no en sortirà res de positiu. Els polítics hem de presentar-nos a la ciutadania com allò que som, els representants de la sobirania del poble de Catalunya. Hem de posar damunt la taula aquesta voluntat i hem de poder transmetre a la ciutadania aquesta voluntat i aquest esperit de voler fer la feina que ens correspon. I més en un moment complicat com l'actual, en el qual hi ha un distanciament molt gran entre la ciutadania i els seus representants polítics. Per tant, és també una ocasió per a demostrar que es poden fer les coses ben fetes.

—Com valoreu la ILP presentada per Ciutadans pel Canvi, en la línia també de fer una llei electoral?

—És una iniciativa que el marc legal permet i que, per tant, ha donat la paraula a la ciutadania, en el sentit que hi ha hagut una recollida de signatures. Ara, en el moment que el Parlament aprova de constituir una ponència per a aprovar la llei electoral, que en definitiva és allò que demana la ILP, crec que la ILP ha de deixar pas a la feina de la ponència. Fins i tot la proposta de la ILP es pot afegir a la feina d'aquesta ponència, com un document de treball més... Però, sigui com sigui, no podem aportar més confusió a tot aquest debat polític.

—Si finalment aquesta legislatura acaba com les anteriors i no s'aprova la llei, a qui carregaria més les culpes?

—Probablement seria responsabilitat de les forces polítiques, que no hauríem estat capaces d'assolir prou consens per a dotar-nos d'una llei electoral pròpia. Seria una pena, perquè en trenta anys mai no s'havia posat sobre la taula una possibilitat com aquesta; mai no havíem tingut un esborrany de llei com ara, ni s'havia avançat tant... Tant com hem avançat, seria una pena que ara no aprofitéssim la feina.

Enric Rimbau

“A Europa no trobaríem cap índex de proporcionalitat tan alt com el de Catalunya”